

Vypracujte si podle tohoto textu stručné výpisky do papírových sešitů

Téma :Globalizace

rostoucí propojení světa v mnoha oblastech-

1. zejména v ekonomice-narůstá objem světového obchodu, našim výrobkům konkurují levnější výrobky z chudších zemí, ve světě působí mnoho nadnárodních koncernů-MC Donalds, farmaceutické koncerny , ropné koncerny, zbrojní koncerny, Baťa, ..., tyto koncerny jsou velmi mocné a mohou tlačit na státy, zejména ty chudší, aby změnily své zákony v jejich prospěch, např. aby zmírnily své zákony na ochranu životního prostředí nebo na ochranu pracovníků-např. aby zmírnily zákony o bezpečnosti práce, o minimální mzdě, řada politiků pak může být v jejich vleku a hájit spíše zájmy těchto koncernů než svých voličů, narůstá ekonomické propojení celého světa-pokud v nějaké významné zemi vypukne hospodářská krize (pokles HDP, krachy bank), tak se díky

propojenosti světové ekonomiky krize rychle šíří do ostatních zemí

2. **globalizace v oblasti dopravy**-cestování po celé zeměkouli je stále jednodušší, i v nejdlehlších místech bývají letiště, roste počet letů do celého světa
3. **globalizace v oblasti informační**- rychlé šíření informací (včetně dezinformací) po celém světě, díky satelitní TV a hlavně internetu, AJ se stává hlavně díky internetu globálním komunikačním jazykem
4. **globalizace v oblasti životního prostředí**- ekologické problémy neznají hranice a rychle se šíří z jedné země do jiných zemí, postihují celé kontinenty i celý svět, naštěstí se po celém světě šíří i ekologické vědomí, že stav přírody je už velmi špatný a že s tím lidstvo musí něco dělat, že současný přístup k životnímu prostředí je trvale neudržitelný, např. hnutí Greta Thunberg
5. **globalizace v oblasti životního stylu**-po celém světě se šíří západní životní styl (jídlo, oblečení, zábava-např. americké filmy, západní výrobky jako

mobily) a tento životní styl vytlačuje tradiční kultury a zvyklosti různých národů (jídlo, oblečení jako třeba kroje, tradiční zvyky a zábavy), takže tradiční zvyky udržuje čím dál méně lidí,

např. fotbal se rozšířil do celého světa a stal se nejoblíbenějším světovým sportem, OH se staly globálním sportovním svátkem

6. **globalizace v oblasti politiky**-např. šíření myšlenek demokracie do celého světa, čím dál více zemí světa má v ústavě nějaký soupis lidských práv (i když je ne vždycky dodržují) a čím dál více zemí koná volby, i když ne vždycky jsou opravdu demokratické

Globální problémy (GP)

závažné problémy rozšířené po celém světě, ohrožující svými důsledky přírodu a lidskou civilizaci

1. GP lidmi nezaviněné

možné změny klimatu např. kvůli změnám sluneční aktivity, slunečním erupcím, sopečné činnosti, vychýlení zemských pólů

velká zemětřesení, možný střet s nějakým vesmírným objektem (ten je podle vědců v budoucnu velmi pravděpodobný), pandemie, invaze mimozemšťanů
😊, ...

2. GP lidmi zaviněné

a) politické problémy-

války, zbraně hromadného ničení, terorismus (zejména pokud získají jaderné, chemické nebo biologické zbraně), ekonomické krize, rozevírání nůžek mezi bohatými a chudými (1 procento lidí vlastní více majetku než zbývajících 99 procent),

bída v rozvojových zemích-asi 10 procent obyvatel Země trpí hlady, chudoba většiny světové populace- více než polovina lidí na Zemi přežívá ze dne na den a jen s obtížemi získávají to nejnужnější k životu, nemohou si vytvářet žádné rezervy na horší časy a sociální vzestup pro jejich děti (např. pomocí vzdělání) je velmi obtížný až nemožný, v rozvojových zemích žijí v bídě nebo chudobě více než $\frac{3}{4}$ obyvatel, ale chudoba je problémem i v bohatých, vyspělých zemích

b) ekologické problémy- ohrožují přírodu, a tím i samotného člověka

globální oteplování a tím vyvolané další změny klimatu, např. přibývání klimatických extrémů jako jsou vichřice, sucho, nárazové srážky a povodně, oteplování a další změny klimatu jsou vyvolány lidskou produkcí skleníkových plynů, zejména CO₂, který vzniká při veškerém spalování včetně jízdy autem

znečištění ovzduší, řek a oceánů-v oceánech narůstá množství odpadků včetně plastů a toxických látek, situace v řekách se díky přísným normám EU na čištění odpadních vod

postupně zlepšuje, v ovzduší narůstají koncentrace zdraví škodlivých i rakovinotvorných látek, zejména z aut, domácích topenišť a továren
znečištění půdy a její úbytek-např. její zastavování stavbami, nebo vysychání a přeměna v poušť, v půdě se hromadí různé toxické látky, které se pak mohou z půdy dostávat do podzemních vod nebo do rostlin, které na ní rostou

úbytek lesů a pralesů-např. v Brazílii nebo Indonésii, četl jsem, že se ročně vykáčí 1 % pralesů, v ČR ohrožuje lesy hlavně sucho a kůrovec

hrozící vymírání řady druhů a pokles jejich populací-např. sloni nebo včely, jednou z důležitých příčin je úbytek jejich přirozeného životního prostoru, který jim zabral člověk, **zmizení 1 druhu může narušit rovnováhu celého ekosystému a může to mít závažné důsledky i pro člověka, např. úbytek včel .**

hrozící nedostatek pitné vody a potravin-např. v Africe kvůli suchu, které se zhoršuje díky globálnímu oteplování způsobenému hlavně bohatými státy

hrozící nedostatek nezbytných surovin-
fosilních paliv, kovů včetně vzácných kovů pro výrobu moderní elektroniky, např. lithia pro baterie, **vhodného písku a kamene** pro stavby
hrozící nedostatek elektrické energie-
spotřeba elektrické energie celosvětově narůstá

problémy s likvidací narůstajícího množství odpadů- mnoho zemí světa vůbec nezvládá svůj odpad zlikvidovat aspoň trochu ekologicky
oslabení ozonové vrstvy v atmosféře, která nás chrání před škodlivým kosmickým zářením, poškozovaly ji hlavně freony v chladničkách, ty se ale podařilo od roku 1990 celosvětově nahradit jinými chemickými látkami a ozonová vrstva se od té doby zotavuje, **jde tedy o jediný GP, který by se mohl považovat za vyřešený**

přelidnění-

nyní je na Zemi asi 7,5 miliardy lidí, asi 4 krát více než před 100 lety, další miliarda přibývá každých 10-15 let, přelidnění je obrovský ekologický problém, který **je zdrojem většiny dalších ekologických problémů, každý další člověk totiž potřebuje nějaký životní prostor, potraviny, další suroviny na různé výrobky a**

také elektrickou energii a každý člověk také produkuje nějaký odpad, a proto je každý další člověk zátěží pro přírodu, jejíž zdroje jsou nutně omezené,
lidé ale vytvářejí různou ekologickou stopu-
tzn. že zatěžují přírodu v různé míře podle ekologičnosti svého životního stylu, např. je velký rozdíl, zda jezdí všude autem, nebo veřejnou dopravou,
pozn. k přelidnění- přelidnění je těžko řešitelný problém-většina států má svobodné množení se jako součást svých lidských práv, proto ani Strana Zelených na tento velký problém příliš nepoukazuje, lidé si mohou tedy pořizovat neomezené množství dětí, a to dokonce i tehdy, když se o ně nedovedou ekonomicky postarat, jedině Čína se pokouší tento problém od roku 1980 řešit a ostatní Země jí tuto snahu ještě vytýkají jako porušování lidských práv